

Нови закон о заштити права на суђење у разумном року требало би да омогући убрзање поступака пред судовима у Србији, истовремено штитећи право странке а не повређујући независност судија, изјавио је јуче у Новом Саду саветник министра правде Зоран Балиновац.

На другој јавној расправи о радној верзији нацрта тог закона, одржаној у новосадском Апелационом суду, Балиновац је напоменуо да је заштита тог права само један од механизма за значајније убрзавање претерано дугих судских поступака, али је нагласио да су нама потребни пре свега ефикаснији процесни закони као и довољан број судија да бисмо имали ефикасна суђења.

Он је казао да свакако суђење у разумном року јесте само један од механизма за убрзавање судских поступака, и то један од оних последњих, који се користи када већ други не дају плодове. Права заштита права на суђења у разумном року и на суђења без непотребних одлагања јесу ефикасни процесни закони, после тога често се прибегава медијацији да би се скинуо терет са судова, затим, на крају крајева, нема ефикасног и брзог правосуђа без потребног броја судија.

– Дакле, све је то скуп мера у оквиру којих овај закон долази, као сегмент, који је значајан пре свега зато што у први

Правду учинити доступнијом грађанима

план ставља право странке и при томе се поступак практично води по иницијативи странке – рекао је саветник министра правде.

Балиновац је напомену да су пре почетка израде овог закона проучена искуства земаља које су у сличном положају као Србија, у првом реду Словеније, Хрватске, Македоније и црне Горе. Проучавани су и пракса суда у Стразбуру и акти Савета Европе, па је неколико правила транспоновано у Нацрт овог закона. Настојало се, пре свега се руководећи начелима из Стразбура која су предвиђена као пут, да правна сред-

ства буду делотворна. Учествујући у расправи, заступник Србије пред Европским судом за људска права у Стразбуру Вања Родић је истакла да је изузетно важно како ће будући закон бити примењиван у судској пракси и да ту делотворност оцењује на крају Европски суд у Стразбуру. Она је изнела низ примера из праксе тог суда, који се односе на тужбе наших грађана против државе Србије, напоменувши да се велики број предмета пред Европским судом у Стразбуру односи на питања неефикасности и делотворности извршења домаћих судских одлука.

Вања Родић је предложила да је пред судом у Стразбуру било око 12.000 представки из Србије, а сада има око 4.500 предмета, док их је у последњих неколико година одбачено више од 5.000. Она је напоменула да је до смањења броја дошло и због постигнутих поравнања.

Судије и тужиоци који су учествовали у расправи изнели су низ примедби на радни текст нацрта закона о заштити права на суђење у разумном року, између осталог и то да нису на одговарајући начин дефинисане странке у поступку, пре свега јавни тужилац и правобранилац. Судија Апелационог суда Боривоје Гајић сматра да повреда права на такво суђење „проиилази великим делом из нерада одређеног суда” и да би законским решењима требало омогућити „јасан пут судијама” у примени тог закона.

Нацрт закона је део широког спектра мера које покрива Национална стратегија за реформу правосуђа. Циљ тих мера је, како наводи Министарство правде, „да правду учине доступнијом грађанима, да повећају поверење грађана у правосуђе, смање број заосталих предмета као и представки против Републике Србије пред Европским судом за људска права због повреде права на суђење у разумном року”.

М. Вујачић